

Kollaps skaper frykt for økt sult

2023-06-09

Optional[© Vårt Land]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

FREDAG 9. JUNI 2023

VÅRT LAND

NYHETER 21

KRYMPE: Fra rekordhøye 86 millioner tonn i 2021, krymper Ukrainas kornproduksjonen til 53 millioner tonn i fjor. I år har regjeringen sagt at den kan falle til 44,5 millioner tonn. Her evakueres innbyggere i byen Kehrson. Foto: Felipe Dana / AP / NTB

Kollaps skaper frykt for økt sult

UKRAINA: Ødeleggelsen av Kakhovka-demningen skaper usikkerhet for matforsyningen globalt. – Det vil ta tid å gjenreise Ukraina som matprodusent for verden, sier ekspert.

NINA HAABETH, NTB
nyhet@vl.no

FNs verdens matvareprogram (WFP) advarer om økt fare for sult over store deler av verden etter ødeleggelsen av demningen.

– Den massive oversvømmelsen ødelegger nyplantet korn. Korn fra Ukraina er livreddende for rundt 345 millioner sultne mennesker rundt om i verden, sier lederen for WFPs Berlin-kontor, Martin Frick, til nyhetsbyrået DPA.

Korte og langsiktige konsekvenser

Daglig leder i AgriAnalyse, Christian Smedshaug, mener at

ødeleggelsene på kort sikt får små konsekvenser for den globale matvareproduksjonen.

– Det er beregnet at Ukraina vil produsere mindre korn i år enn i fjor, da mye av deres produksjoner ble kompensert av gode avlinger i blant andre Russland, Australia og Nord-Europa. Foreløpig er det også relativt gode lagre globalt. Så det er ingen umiddelbar fare for dagens forsynings situasjon, selv om årets globale hveteproduksjon blir lavere enn i fjor, sier Smedshaug i en kommentar til NTB.

Han understreker imidlertid at det på lengre sikt kan få alvorlige konsekvenser for produksjonen – ikke minst for planteoljer som solsikkeoljer og frukt og grønt – og trolig korn.

– Ødeleggelsene av store infrastrukturprosjekter, som gassrørledningen Nord Stream og denne dammen, er blitt en del av konfliktbildet og krigshandlinger. Det skaper stor usikkerhet – og understreker viktigheten av gode globale og nasjonale matvarelagre og å bevare maksimal produksjonsevne i alle land, sier han.

Klimaendringer

Smedshaug understreker at verden i tillegg sliter med konsekvensene av klimaendringer, der både ekstreme nedbørmengder og flom og tørke allerede skaper store problemer.

– Disse problemstillingene går rett inn i analysen til totalberedskapskommisjonen leder.

Det er en rekke konflikter rundt vannressurser i verden

Christian Smedshaug, daglig leder i AgriAnalyse

Harald Sunde, som mandag denne uka overleverte kommisjonens rapport til Justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl.

Kommisjonen mener at regjeringen må rette større oppmerksomhet mot alvorret i risiko- og trusselbildet, og at rådene om egenberedskap må forsterkes.

Smedshaug peker på at utviklingen i Ukraina viser hvor sårbare store infrastrukturprosjekter er blitt rundt om i verden.

– Det er en rekke konflikter rundt vannressurser i verden. Etiopia, Sudan og Egypt er blant annet i konflikt om utbyggingen av det som blir Afrikas desidert største vannkraftverk, Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) som bygges i Den blå Nilen.

– Konflikten og truslene mot – og ødeleggelsen av infrastrukturprosjekter skaper ytterligere usikkerhet om vannforsyning og matsikkerhet i verden, fastslår Smedshaug.

Kutter vannforsyningen

Departementet mener at katastrofen ville kutte vannforsyningen til 31 vanningsystemer i de ukrainske regionene Dnipro, Kheron og Zaporizjzja. I 2021 – før den russiske invasjonen – leverte disse systemene vann til 584 000 hektar landområder som bondene høster rundt 4 millioner tonn korn og oljefrø fra.

Demningens ødeleggelse har ført til at 94 prosent av vanningsystemene i Kheron, 74 prosent av de i Zaporizjzja og 30 prosent av de i Dnipro-regionene nå er uten vann, heter det videre fra departementet, skriver Reuters.

I tillegg ventes ødeleggelsen å påvirke drikkevann og fiskeri i området.